

Slovenský Fico plánuje rozbití svobodného tisku

P politico.eu/article/slovak-robot-fico-government-shuns-independent-press-wants-turn-public-broadcaster-into-state-run-tv

Ketrin Johecová, Tom Nicholson

11 May 2024

1. Zprávy

2. Politika

Novináři varují, že nový populistický premiér se snaží odsunout stranou ty v médiích, s nimiž nesouhlasí.

Vláda Roberta Fica schválila návrh na zrušení veřejnoprávní RTVS a její nahrazení tím, čeho se zastánci svobody slova obávají, že by mohlo být hlásnou troubou vládní koalice. | Kenzo Tribouillard/AFP přes Getty Images

Na Slovensku se vláda Roberta Fica vyhnula nezávislému tisku a chce předělat veřejnoprávní vysílání na státní televizní kanál, který by mohl brzy provozovat plochý zemnič.

Cíl vlády? Přived'te média k patě.

Od vítězství ve všeobecných volbách 30. září Fico a jeho koaliční spojenci zděsili Brusel tím, že se zdálo, že se přikláněli ke stylu vládnutí silného maďarského premiéra Viktora Orbána, včetně zrušení klíčového úřadu pro boj s korupcí a zastavení státní vojenské podpory Ukrajině. , papouškují moskevské řečnické body a nyní se pokouší podrobit si veřejnoprávní média ve snaze dát koalici ještě větší kontrolu. To vyvolalo v Bruselu obavy o svobodu médií a občanské svobody v jiné zemi Evropské unie.

Ficova vláda 24. dubna schválila kontroverzní návrh na zrušení veřejnoprávního vysílání RTVS a jeho nahrazení tím, čeho se zastánci svobody slova obávají, že by mohlo být hlásnou troubou vládní koalice. Fico dlouhodobě kritizuje RTVS, že není „dostatečně objektivní“.

Očekává se, že plán schválí parlament země v červnu.

Vládní náhrada RTVS — Slovenská televízia a rozhlas (STVR) — bude „státní institucí“, která podle slovenských zákonů dává koalici větší kontrolu nad přijímáním jejího generálního ředitele a představenstva.

"Takové hrozby ohrožují demokracii, přístup k nestranným zprávám a veřejnou diskusi na Slovensku," uvedl tiskový úřad EBU pro POLITICO v prohlášení. | Vladimír Šimíček/ AFP přes Getty Images

Dosavadní šéf RTVS Ľuboš Machaj bude odvolán a jedním z kandidátů na jeho místo je Lukáš Machala, který se nedávno přel, zda je Země kulatá.

„Veřejnoprávní televize a rozhlas nemohly být objektivní, protože byly v konfliktu se slovenskou vládou,“ vysvětlil Fico . "Bylo to porušení základního práva slovenských občanů na objektivní informace."

Akademici a nezávislí odborníci však toto tvrzení zpochybňují.

„Můžeme se rozloučit s jakýmkoliv typem veřejné služby, objektivitou... skutečně směřujeme k bodu, kdy se [STVR] stane hlásnou troubou [vlády], možná dokonce nástrojem propagandy,“ řekl politolog Peter Dubóczy, který je také médiem. expert z Adapt Institute, think tanku.

Evropská vysílací unie (EBU), která sdružuje mediální organizace z celého kontinentu, uvedla, že je „znepokojena“, že návrh zákona „účinně nahrazuje uznávaného veřejnoprávního vysílání a může ohrozit nezávislost veřejnoprávního vysílání“.

"Takové hrozby ohrožují demokracii, přístup k nestranným zprávám a veřejnou diskusi na Slovensku," uvedl tiskový úřad EBU pro POLITICO v prohlášení.

Původní návrh otrást veřejnoprávní stanicí přišel jen několik týdnů poté, co EU přijala nový zákon o svobodě médií, který má chránit redakce před politickým vlivem a podporovat pluralitu médií. Slovenská vláda následně upravila svůj návrh zákona tak, aby byl v souladu se zákonem.

Podle politologa Dubóczyho je upravený návrh v souladu se zákonem „na papíře“, ale nikoli „v rámci demokratického dědictví“.

Odolné, ale chrastivé

Na protest se mnoho slovenských novinářů obléklo v černém den po oznámení generální opravy veřejnoprávních médií. Ale zatímco oni vyjadřovali odolnost a vzdor, slovenští zpravodajští profesionálové dotazovaní POLITICO také přiznali, že se cítí pod pistolí.

Krátce poté, co loni na podzim zahájil své čtvrté funkční období ve funkci premiéra, Fico a jeho vláda přestali komunikovat se čtyřmi respektovanými nezávislými médii, které považoval za „nepřátelské“, včetně TV Markíza – nejsledovanější stanice v zemi s 27procentním podílem na trhu . dále deníky Denník N a SME a zpravodajský web Aktuality.

Ficov návrat k moci doprovázel „otevřený útok na nezávislá média“, říká Matúš Kostolný, šéfredaktor Denníku N.

„Od prvního dne po volbách útočil na novináře, nazval nás krysmi... Fico vždy útočil na novináře, ale nyní zaujímá ještě tvrdší postoj, označuje nás za své nepřátele a zavazuje k tomu celou vládu,“ řekl Kostolný. .

V 2018, investigative journalist Jan Kuciak a jeho fiancée Martina Kušnírová were murdered, | Vladimir Simicek/AFP via Getty Images

V roce 2018 byli zavražděni investigativní novinář Ján Kuciak a jeho snoubenka Martina Kušnírová , což vyvolalo největší protesty v zemi od pádu komunistického režimu v roce 1989 a vedlo to k Ficově rezignaci na post premiéra v polovině jeho třetího funkčního období.

Podle Kostolného tragédie slovenské novináře o to tvrději utvrdila v boji proti státnímu útlaku.

„Slovensko má stále dostatek nezávislých médií a odvážných novinářů, ale Fico se je velmi snaží umlčet a zastrašit,“ řekl Kostolný. "Po zkušenostech, které jsme měli v 90. letech za [tehdejšího

premiéra Vladimíra] Mečiara, věřím, že jsme nyní připraveni lépe než naši kolegové například v Maďarsku."

Za autoritářské Mečiarovy vlády v letech 1994-1998, kdy Slovensko vypadlo z kola rozšiřování NATO kvůli demokratickému ustupování, bylo napadeno několik novinářů a nezávislá média byla vystavena zastrašování a ekonomickému tlaku.

Jedním z napadených byl Alexej Fulmek, bývalý válečný zpravodaj a současný generální ředitel společnosti Petit Press, která vydává SME a dalších 34 celostátních a regionálních titulů.

„Očekávám, že se pokusí změnit mediální legislativu a ovlivnit soudní proces tak, aby byly médiím udělovány vysoké pokuty, podobně jako tomu bylo za Mečiarovy éry, kdy se mocnosti snažily zlikvidovat nezávislá média přes nepřiměřené finanční sankce,“ řekl Fulmek.

„Slovensko má stále dostatek nezávislých médií a odvážných novinářů, ale Fico se je velmi snaží umlčet a zastrašit,“ řekl Matúš Kostolný. | Vladimír Šimíček/AFP přes Getty Images

Zuzana Petková, bývalá obchodní novinářka a současná ředitelka nevládní organizace Zastavme korupci, řekla, že se naučila žít s „neustálou nenávistí a ohavnými komentáři“, které jsou na ni namířeny.

„Je to pokus umlčet aktivní ženy prostřednictvím nenávisti, přimět je, aby řekly, že nenechají své rodiny trpět kvůli jejich kariéře. V Maďarsku byla takto umlčena řada novinářek, které se věnovaly politice. Tato taktika funguje i na Slovensku, některé novinářky a političky se již stáhly z veřejných rolí,“ řekla.

Jednou z nich je Zuzana Kovačič Hanzelová, významná novinářka, která byla napadena na ulici poté, co portál dezinformačních médií zveřejnil její domovskou adresu.

EU zatím nebije na poplach ohledně svobody sdělovacích prostředků na Slovensku, přestože místopředsedkyně Komise Věra Jourová minulý měsíc navštívila Bratislavu, aby projednala vládou plánované změny ve veřejnoprávních médiích. „Občané EU očekávají, že EU podnikne rázná opatření na ochranu svobody médií,“ řekla tehdy Jourová.

Ani samotné Slováky to nijak zvlášť neznepokojuje. Nedávná zpráva GLOBSEC zjistila, že 73 procent respondentů na Slovensku považuje média v zemi za „relativně nebo zcela svobodná“. "To může být ovlivněno rostoucí legitimizací dezinformačních kanálů klíčovými vládními představiteli, což mohlo přispět k přesvědčení spotřebitelů dezinformačních kanálů, že jejich média jsou 'konečně' svobodná," uvádí zpráva.

Mnoho novinářů ale nesouhlasí. Marek Vagovič, 20 let investigativní novinář, napsal šest knih, z nichž dvě hluboce kritizují minulé Ficovy vlády.

"Existují enormní ekonomické tlaky na Markízu a JOJ [druhá nejsledovanější slovenská televize], jejichž majitelé obchodují se státními firmami a dostávají od nich reklamu," uvedl. „Vedení

Markízy a JOJ nyní zase tlačí na své reportéry, aby se nevěnovali tak úzce politice, nekladli složité otázky a nebyli vůči vládě konfrontační.

"Mám pocit, že se Slovensko vrátilo v čase před vraždu Jána a Martiny - přesto jsem přesvědčen, že většina z nás se nenechá odradit a bude i nadále s odvahou hlásit fakta."

Moře from Ketrin Johecová

Slovensko přechází do šrotu veřejnoprávního vysílání kvůli obavám z potlačování tisku

Premiér Robert Fico kritizoval portál, že „není dostatečně objektivní“.

24. dubna 2 minuty čtení

Belgie stále bojuje se svými koloniálními duchy.

Tím, že Belgie nezveřejnila zprávu o koloniální historii země, signalizuje, že ještě není připravena setřást svou minulost.

30. března 7 minut čtení

Cesta k volbám do EU 2024

V tomto koutě Evropy volby do EU nikoho nezajímají

Chudá romská čtvrť má jednu z nejnižších volebních účastí v evropských volbách.

29. března 8 minut čtení

Slovensko, další problém právního státu EU

První kroky premiéra Roberta Fica od návratu k moci spustily v Bruselu známé poplašné zvony.

20. března 8 minut čtení